

Cumali Ünaldı Hasannebioğlu: Şair Kimliğinin İlk Durakları

Sanatçının ortaya koyduğu sanat ürünlerinin derinlikli bir biçimde anlamlandırılması ve sanat üzerine fikirlerinin tespit edilmesi için şüphesiz ki ilk kimlik kazanımlarına bakmak icap eder. Bu anlamda sanatçıların çocukluk dönemleri; onların dünya ve sanat ile kurdukları ilk bilinçli teması ortaya koymak ve buradan hareketle de kendilerine has algılayış biçimlerini tespit etmek bakımından önem arz eder. Bir başka söylemle; hiçbir sanatçı içinde kök saldığı ve üzerinde filizlendiği topraktan ayrı olarak düşünülemez. Topraktan ve kökünden bağımsız olarak anlam ve lezzet kazanamayacak meyve sanat ürününü ifade ederken, topraktan fışkıran kök sanatçıyı, her şeyin üzerinde vücut bulduğu toprak ise sanatçıya bir kimlik kazandıran dünyayı temsil eder.

Nesiller, yetiştikleri topraklardaki; tarihsel, coğrafi ve sosyolojik şartlardan bağımsız olarak düşünülemez. Her ne kadar tek tipleşmenin ve birbirinin içine zincir gibi geçerek bağlanmış hayatların paydaşı ve şahidi olduğumuz bir dönemde bu cümleleri kaleme alıyor olsak da yakın geçmiş zamana kadar sanatçılar; kendilerine has özelliklere sahip olan şehirlerde, bugünkü kadar geneli teşkil etmeyen toplumlarda dünyaya gözlerini açıyordu. Bugünden hareketle baktığımızda, farklılıkların zenginliğine bilinçli yahut bilinçsiz olarak inanıldığı o dönemler, içinde yer alan herkese de farklılıklarının meyvesini sunuyordu. Şair Cumali Ünaldı Hasannebioğlu da farklılıkların ve çeşitli kültürel zenginlik unsurlarının hakimiyetini sürdürdüğü bir dönem ve coğrafyada dünyaya gözlerini açar. 29 Ekim 1949 yılında Malatya'nın Barguzu Köyü'nde doğan Hasannebioğlu'nun şiirlerine ve dünyayı algılayış biçimine nüfuz edebilmek için yetiştiği coğrafyanın, ailesinin ve bu gibi birtakım unsurların tesir alanlarının anlaşılması icap eder. Dört çocuklu bir ailede üçüncü çocuk olarak dünyaya gözlerin açan Hasannebioğlu'nun ailesi, yaklaşık iki yüz yıl evvel kan davası sebebiyle İzollu'da Fırat Nehri kıyısındaki binlerce dönüm arazisini terk ederek Malatya'nın Barguzu Köyü'ne yerleşir. Şairin şiir evreni tarandığında Malatya ve Barguzu'nun ne denli önem arz ettiği ve onun bu coğrafyaya ne denli bir aşk ile rabt olduğu daha iyi anlaşılacaktır.

Cumali Ünaldı Hasannebioğlu'nun annesi tasavvufla hemhâl olmuş bir ailenin kızıdır. Annesinin dedesi, Nakşibendî-Kadirî şeyhi olan ve şiirleri zikirlerde terennüm edilen şair Abdullah Fahri Baba, babası ise Malatya ve çevresinde çok tanınan, saygın bir Nakşibendî-Kadirî şeyhi olan Boranlı Hacı Mustafa Baba'dır. Bu zaviyeden bakıldığında Hasannebioğlu'nun annesinin ailesinden tevarüs ettiği unsurlar anlam kazanmaktadır. Hikmet ve şiir bağlamında, sanata ve ilme yatkınlığıyla bilinen bir ailede yetişen annesi, Hasannebioğlu'nun sanat evreninin gelişiminde önemli rol oynar. Boranlı Hacı Mustafa Baba, Hasannebioğlu üniversite öğrencisiyken vefat eder. Dedesi ile vakit geçirme imkânı bulan şair, onunla birlikte pek çok şairi tanır, şiirler okur. Şairin, Niyazi Mısri'ye dikkatini de Balkan Gazisi olan dedesi Boranlı Hacı Mustafa Baba çekmiştir. Hasannebioğlu'nun babaannesini El-Ezher'i bitirmiş olan Hacı Mehmet Tevfik Efendi'nin kızıdır. Babaannesini altı yaşında kaybeden şair, onu "alim bir kadın" olarak ifade eder. Zira babaannesinin kendine ait bir kütüphanesi dahi mevcuttur. Şairin babasının babası Yemen gazisi Hasannebizâde Hacı Cumali Ağa'dır. Şairin hem adını almasında hem de sanat hayatında Hasannebioğlu soyadını kullanmasında belirleyici faktörlerden birisi olan dedesi, Malatya ve civarında yiğitliği ile bilinen bir zâttır. Dedesinin adı olan Cumali'yi alan şair, annesinin de tavsiyesi ile ilerleyen yıllardaki sanat hayatında Hasannebioğlu soyadını kullanacaktır. Doğumundan evvel vefat etmesi hasebiyle dedesini hiç görmeyen şair, dedesinin hikâyeleriyle büyümüştür. Hasannebioğlu'nun şiire beslediği ilginin tespit edilmesinde annesinin önemli bir rolü mevcuttur. Okuma yazma bilmeyen annesi şaire, Yunus'tan Fuzuli'ye, Niyazi Mısri'den Karacaoğlan'a kadar, şiirler, maniler ve gazeller söyler. Böyle bir kültürel harman içinde yetişen Hasannebioğlu, şiirle çok küçük yaşlarda tanışır ve şiir onun dünyayı anlamlandırması bakımından belirleyici etken olur. Şairin şiirleri derinlikli bir biçimde incelendiğinde, dedelerinin, annesinin, babasının, Malatya'nın ve Barguzu'nun, onun şiir evreninde ne derece mühim bir yer tuttuğu daha iyi idrak edilecektir.

*Şair Yazar

